



## PRAKTISK-PEDAGOGISK UTDANNING – STUDIEPLAN

*Fastsatt 25.06.09, revidert 26.03.10 og 21.12.16*

Praktisk-pedagogisk utdanning ved KHiB er en ettårig pedagogisk påbyggingsenhet der faglige perspektiver i kunst og design står i fokus for den pedagogiske tilnærmingen til formellundervisningskompetanse. Studiet er rettet mot søkere med en bachelorgrad eller tilsvarende innenfor visuell kunst eller design.

Praktisk-pedagogisk utdanning kvalifiserer for arbeid i grunnskole, videregående opplæring, voksenopplæring og andre aktuelle læringarenaer, og bygger på studentenes individuelle arbeidsfelt innenfor kunst- eller design.

Etter endt utdanning skal kandidatene kunne arbeide med elevgrupper innenfor et stort aldersspenn og et vidt spekter av evner, interesser, sosial og kulturell bakgrunn. Dette gjør at de som lærere må ha innsikt i elevenes oppvekstmiljø og livssituasjon, og kunne tilpasse opplæringen til den enkelte elev. De må kunne samarbeide med foreldre/foresatte, bedrifter, etater, foreninger og andre som kan bidra til et godt og allsidig lærings- og oppvekstmiljø.

Studiet retter seg særlig mot arbeid med de eldste elevene i grunnskolen og elevene i videregående opplæring. Det vil også være relevant for arbeid i kulturskoler og på alle arenaer hvor det drives opplæring i kunst eller design.

### **1. STUDIEPROGRAMMETS HOVEDLINJER OG MÅLSETNINGER**

Utdanningen er regulert gjennom [Rammeplan for praktisk-pedagogisk utdanning](#).

Praktisk-pedagogisk utdanning gir studentene kvalifikasjoner for å undervise i kunst- eller designrelaterte fag. PPU-studiet ved KHiB tar utgangspunkt i kunstneriske og designfaglige premisser for utviklingen av pedagogiske og holdningsmessige tilnærminger til skapende fag i skolen.

Utdanningen bygger på forståelsen av prosesser, metoder og tilnærminger som benyttes i en kunst- eller designfaglig virksomhet, og forståelsen av den betydningen slike prosesser har for andre typer oppgave- og problemløsning som barn og unge møter i sin utdanningshverdag.

Utdanningen gir grunnlag for å bruke tankegang, metodikk og kunnskap fra kunst- og designfeltet inn i undervisning og formidling for barn, unge og voksne.



## 1.1 Læringsmål for studiet

Kandidater med fullført og bestått utdanning skal ha følgende kvalifikasjoner:

### *Kunnskap*

Kandidaten

- har inngående didaktisk og pedagogisk kunnskap om læring med utgangspunkt i konkrete førstehåndserfaringer i kunst- og designpraksiser, på relevante trinn
- har bred forståelse for skolens mandat, opplæringens verdigrunnlag og opplæringsløpet
- har inngående kunnskap om og evne til å holde seg oppdatert på gjeldende lov- og planverk for profesjonsutøvelsen
- har bred kunnskap om barne- og ungdomskultur og barns og ungdoms utvikling og læring i ulike sosiale og kulturelle kontekster
- har bred kunnskap om læringsstrategier, læringsarenaer og arbeidsmetoder i konkret, skapende arbeid med egne, visuelle språk og uttrykksregister
- har kunnskap om barn og unge i vanskelige livssituasjoner, herunder kunnskap om vold og seksuelle overgrep mot barn og unge, om deres rettigheter i et nasjonalt og internasjonalt perspektiv, og om hvordan sette i gang nødvendige tiltak etter gjeldende lovverk.

### *Ferdigheter*

Kandidaten

- kan planlegge, gjennomføre og reflektere over undervisning basert på forskning, kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringsbasert kunnskap
- kan lede og legge til rette for undervisningsforløp som fører til gode faglige og sosiale læringsprosesser
- kan bruke varierte arbeidsmetoder, differensiere og tilpasse opplæring i samsvar med gjeldende læreplanverk, og skape motiverende og inkluderende læringsmiljø
- kan beskrive kjennetegn på kompetanse, vurdere og dokumentere elevers læring, gi læringsfremmende tilbakemeldinger og bidra til at elevene kan reflektere over egen læring og egen faglige utvikling
- kan identifisere særskilte behov hos barn og unge, inkludert identifisere tegn på vold eller seksuelle overgrep. På bakgrunn av faglige vurderinger skal kandidaten kunne etablere samarbeid med aktuelle tverrfaglig og tverretatlige samarbeidspartnere til barnets beste.

### *Generell kompetanse*

Kandidaten

- kan formidle pedagogiske og fagdidaktiske problemstillinger på et avansert nivå
- innehar en profesjonell holdning og kan kritisk reflektere over faglige, profesjonsetiske og fag- og utdanningspolitiske spørsmål
- kan med stor grad av selvstendighet videreutvikle egen kompetanse og bidra til både kollegers og skolens utvikling
- kan bygge relasjoner til elever og foresatte, og samarbeide med aktører som er relevante for skoleverket.



## 2. STUDIETS OMFANG

Studieprogrammet for Praktisk-pedagogisk utdanning har et omfang på 60 studiepoeng, tilsvarende 2 semester normert studietid. Studiet inneholder tre obligatoriske elementer:

- En pedagogisk del knyttet til fagplan for pedagogikk (30 sp)
- En fagdidaktisk del med tilhørende fagplan (30 sp)
- En praktisk del med et praksisopphold på 6-7 uker i hvert semester.

## 3. STUDIETS STRUKTUR

Praktisk-pedagogisk utdanning ved KHiB tilbys som en fulltids, ettårig utdanning. Undervisning blir organisert som forelesninger, seminarer, gruppearbeid og diskusjoner.

I praksisperiodene vil studentene forholde seg til undervisningsopplegg og timeplan ved det aktuelle praksisstedet. Praksisopplæringen skal omfatte arbeidsinnsats tilsvarende 12-14 uker, være veiledet og foregå i en autentisk undervisningssituasjon med elever. Utdanningen krever høy grad av selvstendig arbeidsinnsats, ansvar for egen læring, og deltakelse i studiets obligatoriske deler.

## 4. STUDIETS HOVEDELEMENTER

### 4.1. Pedagogikk

Dette elementet utgjør 30 studiepoeng, det vil si halvdelen av studiet i PPU. Studenten får innføring i sosiale og kulturelle forutsetninger for læring og undervisning, læringsprosesser, undervisningsmetodikk og sosiale prosesser.

### 4.2. Didaktikk

Denne delen vinkles fra kunstneriske og designfaglige perspektiver på undervisningens formål, Innhold og begrunnelse. Didaktikken drøfter også metodikk, praktisk tilrettelegging og vurderingsarbeid.

Diskusjon omkring undervisningens hensikt og form, og vurderingen av elevenes resultater vil være sentrale temaer. Fagdidaktikken vil inneholde en felles komponent for kunst og design, i tillegg til en individuell komponent knyttet til studentens spesielle fagfelt.

### 4.3. Praksis

Praksis foregår normalt ved at en eller to studenter hospiterer i skoleverket i to perioder på 6-7 uker. Praksisen foregår under veiledning av øvingslærer ved det aktuelle praksisstedet. Dette er en viktig arena for å prøve ut metodikk og undervisningsopplegg, studentens egnethet som lærer, og som prøvefelt for introduksjon av nye læringsformer.

## 5. OBLIGATORISKE DELER AV STUDIET

Praktisk-pedagogisk utdanning er et heltids studium. Dette setter store krav til deltakelse og tid til selvstudium for studentene. I tillegg er deler av studiet obligatorisk:

- Tilstedeværelse og deltagelse i et omfang som beskrives i fagplanene for studiet.
- Deltakelse i praksisperiodene etter det omfang som disse krever.



## 6. VURDERINGSPROSEDYRER OG KRITERIER

### 6.1. Vurderingsformer

Hver av de tre delene av PPU har egne vurderingsformer og kriterier, med vurdering underveis og sluttvurdering. Underveis er det arbeidskrav som skal godkjennes før studenene kan ta eksamen. Spesifikk informasjon blir gitt i egen undervisningsplan hvert år.

Praksisperioden foregår ved et forhåndsavtalt lærested. Perioden består av observasjon, medlærerpraksis og selvstendig undervisning. I løpet av praksisperioden får studenten et gitt antall veiledningstimer med øvingslærer, møter mellom student, øvingslærer og veileder fra KHiB. Praksisperioden blir vurdert som bestått/ikke bestått. I tilknytning til denne vurderingen inngår den lovpålagte skikkethetsvurderingen som all utdanning av lærere er underlagt.

### 6.2. Eksamen

PPU-studiet omfatter eksamen i fire emner, to i pedagogikk og to i fagdidaktikk. Hvert emne har et omfang på 15 studiepoeng. Eksamen i pedagogisk teori kan være i skriftlig eller muntlig form. Eksamen i fagdidaktikk foregår som en skriftlig mappeinnlevering eller en skriftlig skoleeksamen.

## 7. OPPTAKSKRAV

PPU-studiet er rettet mot søkere med en bachelorgrad eller tilsvarende innenfor visuell kunst eller design. Søkerne vurderes ut fra innsendt søknad med dokumentasjon av relevant utdanning, praksis og et motivasjonsbrev. Portfolio legges ved søknaden. Opptaket foretas av en opptakskomité oppnevnt av rektor.

### 7.1. Motivasjonsbrev

Søkeren skal begrunne:

- hvorfor han eller hun ønsker å gjennomføre praktisk-pedagogisk utdanning.

### 7.2. Språkkunnskaper

For effektivt å kunne ta del i undervisning og samarbeidsprosjekter, må søkerne beherske norsk tilsvarende nivået for Bergenstesten. Litteratur og foredrag kan forekomme på engelsk, det vil derfor være en fordel å kunne forstå engelsk muntlig og skriftlig.

## 8. KVALITETSSIKRING

Praktisk-pedagogisk utdanning inngår i KHiBs kvalitetsutviklingsprogram. Dette innebærer at studentene forplikter seg til å delta i våre rutiner for evalueringer og tilbakemeldinger.

## 9. RAMMEVERK

For Praktisk-pedagogisk utdanning ved KHiB gjelder særskilt følgende lover og forskrifter;

- ["Rammeplan for Praktisk-pedagogisk utdanning"](#) med tilhørende forskrift
- ["Forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning"](#)
- ["Forskrift om opptak til universiteter og høyskoler"](#)

§ 6 Politattest ved opptak til høyere utdanning)